

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України: станом на 10.12.1971 № 322-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 31.
3. Лазор В. В. Правове регулювання трудових спорів, конфліктів і порядок їх вирішення на сучасному етапі: монографія / В. В. Лазор. – Луганськ: Вид-во «Література», 2004. – 362 с.
4. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.); за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС, 2015. – 354 с.
5. Харчук Р. С. Класифікація та значення форм захисту трудових прав працівників / Р. С. Харчук // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 1073-1077.

УДК 347.451.031: (001.1ЄС) (0432)

Моцарська Н. І., Німець В. І., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ВІДПОВІДНО ДО НОРМ ЄС

Кожна людина протягом свого життя виступає як споживач, тобто широко користується товарами та побутовими послугами. За будь-який товар чи послугу ми платимо грошима – еквівалентом затраченої нами праці. Тому, незалежно від того, наскільки людина в міру своєї освіченості знає та усвідомлює свої права, настільки неналежне виконання своїх зобов'язань суб'єктами підприємницької діяльності негативно впливає на її матеріальне становище, неможливо допускати порушення прав споживачів. Крім проблем майнового характеру, ці порушення можуть мати негативні наслідки для здоров'я та життя споживачів. Також майже у кожному випадку небажання продавця, виконавця послуг або робіт усунути власні недоліки веде до невиправданих та непоправних витрат власного часу споживача, та, як правило, завдає йому моральних страждань.

На сучасному етапі розвитку економіки проблема захисту прав споживачів є надзвичайно актуальною. Сьогодні один із основних принципів будь-якого демократичного суспільства є захист прав людини, як споживача. Ця умова є необхідною і об'єктивною закономірністю розвитку та однією з найважливіших ознак такого суспільства. У суспільстві з ринковою економікою, що ґрунтується на рівності всіх форм

власності, громадянин стає центральною постаттю, підвищується його ініціативність і самостійність в утвердженні свого статусу. Водночас громадянин в умовах жорсткої конкуренції суб'єктів підприємництва потребує особливого захисту, коли виступає набувачем, замовником (споживачем) товарів, робіт та послуг, що ними надаються.

Ситуація, яка склалася на сучасному етапі розвитку законодавства не може задовольнити населення, а конкретніше тих, які є центром уваги – споживачів.

У розвинутих країнах державна споживча політика визначає загальну економічну політику і є індикатором задоволеності населення рішеннями й діями влади. Розуміючи важливість споживчої політики для загального економічного розвитку, політичної і соціальної стабільності, країни-члени ЄС спільно формують цю політику, визначаючи її цілі, пріоритетні напрями і законодавче забезпечення, при чому на рівні найвищих керівних органів Європейського Союзу. В Керівних принципах Генеральної асамблеї ООН з питань захисту прав споживачів проголошено, що права споживача є невід'ємною частиною прав людини.

За допомогою імперативних норм права ЄС відбувається посилення захисту прав споживачів як сторін контрактних зобов'язань, оскільки «...рефреном європейського приватноправового дискурсу постають саме питання захисту прав споживачів. Усе частіше йдеться про, так зване, «Європейське споживче контрактне право» (Europea № Consumer Contract Law)» [1].

Основним міжнародним правовим документом у цій галузі є підготовлені Економічною та Соціальною радою ООН Керівні принципи для захисту інтересів споживачів, які було схвалено Генеральною Асамблеєю ООН 9 квітня 1985 р. (рез. № 39/248). Цим міжнародним документом як стандарти затверджено права споживачів на безпечні засоби існування, захист економічних інтересів, відшкодування шкоди, інформацію та навчання, представництво тощо. Вказані документи лягли в основу адміністративно-правового механізму захисту споживачів у всьому світі [2].

В країнах-членах ЄС, створені спеціальні європейські центри по захисту прав споживачів, головне завдання яких вирішення транскордонних скарг споживачів. Центр пропонує споживачам повний спектр послуг: інформацію про права споживачів в країнах членах ЄС, консультації щодо того, як вести себе в зв'язку з проблемами що виникли при здійсненні транскордонних покупок проблемами, при необхідності – вирішення скарг або посередництво у відносинах з відповідними установами в будь-якій країні-члені ЄС тощо. Усі послуги надаються безкоштовно [2].

Бачимо, що схема роботи та організація схожа з відповідними організаціями по захисту прав споживачів в Україні. Тому буде доцільним

надалі працювати не лише над змістом норм та способів розташування чиновників-контролерів, а й над якісним виконанням зазначеного в законодавстві, добросовісного виконання своїх обов'язків. Для цього також необхідний такий же добросовісний та неупереджений, суворий контроль уповноваженими на те органами.

У 2014 році Держспоживінспекцією перевірено понад 10,6 тис. суб'єктів господарювання щодо дотримання ними вимог законодавства про захист прав споживачів сфери торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг (робіт). Порухення встановлені у 78,7 % перевіреної кількості. Всього в ході перевірок виявлено понад 46,7 тис. порушень [3]. Очевидно, що є над чим працювати теоретикам і практикакам.

Говорячи про рух України до міжнародного співтовариства, будуть корисні подальші розробки та впровадження норм ISO 90002001 [4, с. 5]. Метою діяльності Міжнародної Організації зі Стандартизації (англ. International Organization for Standardization, ISO) є ратифікація розроблених спільними зусиллями делегатів від різних країн стандартів. Оскільки до її лав входить 164 країна (станом на початок 2014 р.), то аналіз виданих нею документів та внесення відповідних змін до національного законодавства, чи ратифікація цих міжнародних документів сприятиме розумінню закордонною спільнотою дій України та становлення її, як рівноправного учасника міжнародних відносин. І для цього не потрібно утворювати все нові й нові громіздкі та надзвичайно затратні державні установи. Достатньо лише, щоб особи, які наразі працюють у відповідних відомствах, відповідально виконували свої обов'язки та діяла система контролю за результатами їх діяльності чи бездіяльності.

Відповідно до ЗУ «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629IV сфера захисту прав споживачів є однією з пріоритетних у напрямі євроінтеграції України [2]. Тому найважливішим є належне виконання законодавства безпосередньо на місцях та суворий контроль відповідних органів влади.

Збільшення кількості підприємців, які пропонують укласти договори, надати послуги чи виконати роботи безпосередньо впливає на якість таких послуг чи робіт. Якщо у споживачів з'являється вибір, вони оберуть кращий товар або послугу. Чим більша пропозиція, тим якіснішими стають послуги, тим більше дотримуватимуться права споживачів. Адже продавці, виробники розумітимуть, що в разі незадоволення ними споживачів, останні отримають бажаний товар в інших організаціях.

Таким чином, запровадження механізмів реалізації захисту прав споживачів в договірне право наблизить законодавство України до Європейського Союзу. Це необхідно для узгодженості та організації чіткої співпраці між країнами в усіх сферах, для єдиного й вірного розуміння

один одним. В такому разі мета, на досягнення якої спрямовуються засоби та зусилля, буде спільною й зрозумілою, що, безумовно, сприятиме наближенню строків її реалізації.

Література

1. Гайдулін О. Основні напрями «європеїзації» контрактного права та перспективи приєднання до неї України [Електронний ресурс] / Олександр Гайдулін // Юридичний журнал. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3063>.

2. Крупник А. Консюмеризм на захисті прав споживачів [Електронний ресурс] / Андрій Крупник // Громадянське суспільство. – № 1(8)/2009. – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua/publications/konsiumerizm-na-zakhisti-prav-spozhivachiv>.

3. Звіт про виконання Плану роботи Держспоживінспекції України та покладених на неї завдань за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsiu.gov.ua/content/zviti.html>.

4. Системи управління якістю, Основні Положення та словник (ISO 9000:2000, IDT). – К.: Держспоживстандарт України, 2001. – 33 с.

УДК 347.61/.64

Мудрик К. А., студентка,
Юридичний факультет,
Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: Лукасевич-Крутник І. С., к.ю.н., доцент

РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО ЗМІНИ СТАТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Із розвитком прав людини та інституту шлюбу усе більшої актуальності у світі, зокрема і в Україні, набувають проблеми, зумовлені зміною біологічної статі та збільшенням кількості одностатевих шлюбів. Зміна статі, проблеми та правові наслідки, які виникають у зв'язку з цим, були предметом багатьох наукових досліджень провідних сучасних учених та практиків, таких як: Войтенко Т. В., Культенко О. В., Солоненко А. О., Цирфа Ю. та інших.

Конституція України у ст. 51 чітко прописує: «Шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки та чоловіка» [1]. Це конституційне положення відтворено й у Сімейному кодексі України (далі – СК України), стаття 21 якого встановлює, що «шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований в органі державної реєстрації актів цивільного стану» [2].

Люди нестандартної сексуальної орієнтації складають від 10 до 30 % усього населення планети [3, с. 242].

У світі повноцінні одностатеві шлюби сьогодні реєструють у Данії (з